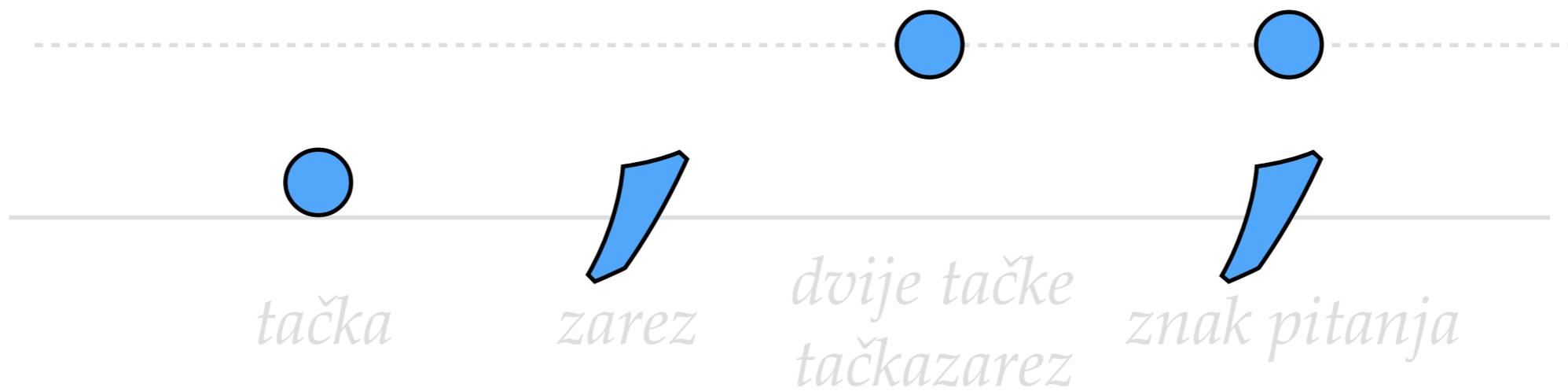




**INTERVENKCIJA**

*i*



**interpunkcijski znakovi**

Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μένον ἔμπεδον, ὄφρ' ἐπὶ μήτηρ  
ἤλυθε καὶ πῖεν αἶμα κελαινεφές· αὐτίκα δ' ἔγνω,  
καί μ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·  
τέκνον ἐμόν, πῶς ἤλθες ὑπὸ ζόφον ἠερόεντα  
ζωὸς ἐών; χαλεπὸν δὲ τάδε ζωοῖσιν ὀράσθαι.

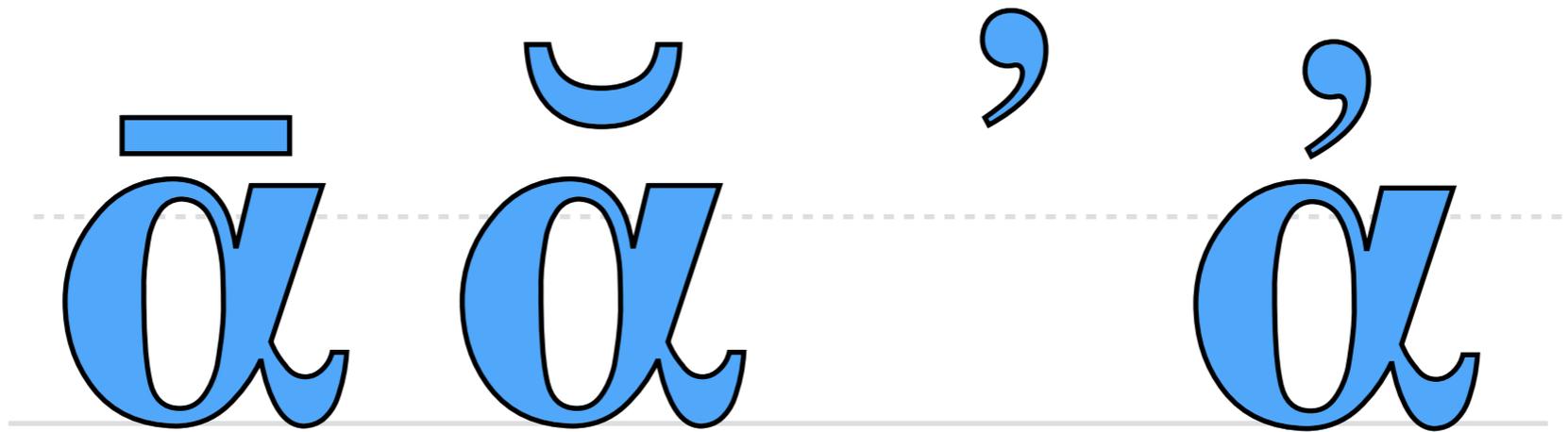


Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μένον ἔμπεδον, ὄφρ' ἐπὶ μήτηρ  
ἤλυθε καὶ πῖεν αἶμα κελαινεφές· αὐτίκα δ' ἔγνω,  
καί μ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·  
τέκνον ἐμόν, πῶς ἦλθες ὑπὸ ζόφον ἠερόεντα  
ζωὸς ἐών; χαλεπὸν δὲ τάδε ζωοῖσιν ὀράσθαι.

*A ja ostanem ondje i počekam, dokle mi mati  
ne dođe i crne se krvi ne napoji; tada me pozna,  
stane je jauk i ove progovori krilate r'ječi:  
Sine moj, u mrak i tamu kako si došo  
živ budúci? ta žiŕm strahota je gledati ovo.*

# DRUGI ZNAKOVI





*dužina*

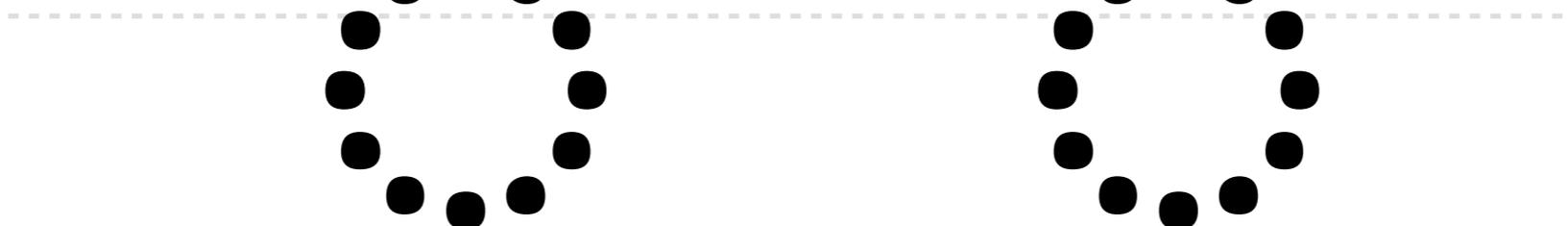
*kratkoća*

*apostrof*

*koronida*



# AKKENTVAKIJA



ή όξεία  
προσψδία

ή περισπωμένη  
προσψδία

**akut i cirkumfleks**



*i*

...σ-σ-**ό**

ὀξύτονον

...σ-**ό**-σ

παροξύτονον

...**ό**-σ-σ

προπαροξύτονον

**tipovi akcentovani riječi**

*i*

...σ-σ-**ô**

περιστώμενον

...σ-**ô**-σ

προπεριστώμενον

—

**tipovi akcentovani riječi**





1. Ἀττική [attikĕ:], Μαραθῶν [marath<sup>h</sup>ǎ:n], μαθηματική [mat<sup>h</sup>ε:matikĕ:], Ὠκεανός [ɔ:kεanǒs], ἦχώ [ε:k<sup>h</sup>ǎ:], χαρακτήρ [k<sup>h</sup>arakteĕ:r]. 2. Ἀσιᾶ [asĭa:], βιβλιοθήκη [bibliothĕ:ke:], Ἀπόλλων [apǒllɔ:n], Ἀφροδίτη [ap<sup>h</sup>rodĭte:], Σωκράτης [sɔ:krăte:s], ἱστορίᾱ [historĭa:], δημοκρατίᾱ [de:mokratĭa:]. 3. Πάτροκλος [pătroklos], Φίλιππος [p<sup>h</sup>ĭlippos], φιλόσοφος [p<sup>h</sup>ilǒsoph<sup>h</sup>os], θέατρον [t<sup>h</sup>ĕatron], διάλογος [diălogos], γυμνάσιον [gymnăsion], πάπυρος [păpy:ros]. 4. Ἀθηνᾶ [at<sup>h</sup>ε:nâ:], Σοφοκλῆς [soph<sup>h</sup>oklĕ:s], Ποσειδῶν [poseidǎ:n], Ἑρμῆς [hermĕ:s], Περικλῆς [periklĕ:s], Ξενοφῶν [ksenoph<sup>h</sup>ǎ:n], γῆ [gĕ:], Ἀπελλῆς [apellĕ:s]. 5. Ῥῆμος [r<sup>(h)</sup>ĕ:mos], πράξις [pră:ksis], δῶμά [dǎ:ma], δράμα [dră:ma], χρώμα [k<sup>h</sup>rǎ:ma].

*i*

...σ-σ-**ó**

ὀξύτονον

...σ-σ-**ô**

περισπώμενον

...σ-**ó**-σ

παροξύτονον

...σ-**ô**-σ

προπερισπώμενον

...**ó**-σ-σ

προπαροξύτονον

—

baritone

# i

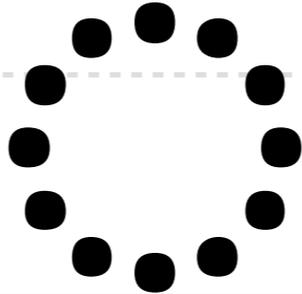
1. Ἑρμῆς.
2. Ἀσιᾶ.
3. Σοφοκλῆς.
4. Ὠκεανός.
5. Μαραθῶν.
6. ἱστορίᾱ.
7. ἦχώ.
8. θέατρον.
9. Ἀπόλλων.
10. πράξις.
11. φιλόσοφος.
12. Ποσειδῶν.
13. διάλογος.
14. γῆ.
15. βιβλιοθήκη.
16. Ρῆμος.
17. δημοκρατίᾱ.
18. δράμᾶ.
19. Ἀφροδίτη.
20. αἶμᾶ.
21. μαθηματική.
22. δῶμᾶ.
23. Περικλῆς.

identifikuj tip akcentovane riječi



1. Ἑρμῆς – perispomena. 2. Ἀσιᾶ – paroksitona (baritona). 3. Σοφοκλῆς – perispomena. 4. Ὠκεανός – oksitona. 5. Μαραθῶν – oksitona. 6. ἱστοριᾶ – paroksitona (baritona). 7. ἦχώ – oksitona. 8. θέατρον – proparoksitona (baritona). 9. Ἀπόλλων – paroksitona (baritona). 10. πράξις – properispomena (baritona). 11. φιλόσοφος – proparoksitona (baritona). 12. Ποσειδῶν – perispomena. 13. διάλογος – proparoksitona (baritona). 14. γῆ – peripsomena. 15. βιβλιοθήκη – paroksitona (baritona). 16. Ρῆμος – properispomena (baritona). 17. δημοκρατιᾶ – paroksitona (baritona). 18. δράμᾶ – properispomena (baritona). 19. Ἀφροδίτη – paroksitona (baritona). 20. αἶμᾶ – properispomena (baritona). 21. μαθηματική – oksitona. 22. δῶμᾶ – properispomena (baritona). 23. Περικλῆς – perispomena. ΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠ

*i*



ή βαρεία  
προσῳδία

**gravis**

*i*

...σ-σ-**ό**  
ὀξύτονον

...σ-σ-**ὂ**  
περισπώμενον

...σ-**ὄ**-σ  
παροξύτονον

...σ-**ὂ**-σ  
προπερισπώμενον

...**ὄ**-σ-σ  
προπαροξύτονον

—



Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μένον ἔμπεδον, ὄφρ' ἐπὶ μήτηρ  
ἤλυθε καὶ πῖεν αἶμα κελαινεφές· αὐτίκα δ' ἔγνω,  
καί μ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·  
τέκνον ἐμόν, πῶς ἤλθες ὑπὸ ζόφον ἠερόεντα  
ζωὸς ἐών; χαλεπὸν δέ τάδε ζωοῖσιν ὀράσθαι.

Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μένον ἔμπεδον, ὄφρ' ἐπὶ μήτηρ  
ἤλυθε καὶ πῖεν αἶμα κελαινεφές· αὐτίκα δ' ἔγνω,  
καί μ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·  
τέκνον ἐμόν, πῶς ἤλθες ὑπὸ ζόφον ἠερόεντα  
ζωὸς ἐών; χαλεπὸν δέ τάδε ζωοῖσιν ὀράσθαι.

*i*

...σ-σ-σ̇  
ὀξύτονον

...σ-σ-σ̂  
περισπώμενον

...σ-σ̇-σ  
παροξύτονον

...σ-σ̂-σ̃  
προπερισπώμενον

...σ̇-σ-σ̃  
προπαροξύτονον

—

**Akut na antepenultimi može da stoji samo i samo ako je ultima kratka**

**opšta pravila akcentuacije**

*i*

...σ-σ-ό  
ὀξύτονον

...σ-σ-ὂ  
περισπώμενον

...σ-ὀ-σ  
παροξύτονον

...σ-ὂ-ὓ  
προπερισπώμενον

...ὀ-σ-ὓ  
προπαροξύτονον

—

Gdje je penultima dugačka a ultima kratka obavezno stoji **cirkumfleks**.

**opšta pravila akcentuacije**

# j

1. ούτος. 2. σοφιᾶ. 3. νεανιᾶς. 4. φευγε. 5. ἔχε. 6. λῦε. 7. λῦσᾶς. 8. λῦσᾶν. 9. ἔλαβομην. 10. κεγχρος. 11. λαρυγξ. 12. ἀγγελου. 13. ῥοιζος. 14. αἰσχος. 15. ῥωμη. 16. θαυμᾶ. 17. ἀνθρωπου. 18. ζημιᾶ. 19. Μιλιτιαδης. 20. παιδων. Π



1. οὐτος. 2. σοφία. 3. νεανίας. 4. φεύγε. 5. ἔχε. 6. λύε. 7. λύσας. 8. λύσαν. 9. ἐλαβόμην. 10. κέγχρος. 11. λάρυγξ. 12. ἀγγέλου. 13. ῥοίζος. 14. αἴσχος. 15. ῥώμη. 16. θαῦμα. 17. ἀνθρώπου. 18. ζημία. 19. Μιλιτιάδης. 20. παιδων. Π

**rješenje**

# PROKLITIKÉ



**Proklitike** su nenaglašene riječi koje se izgovaraju skupa sa riječima koje im slijede.

To su:

1. neki oblici člana: nom msg **ὁ**, nom fsg **ἡ**, nom mpl **οἱ**, nom fpl **αἱ**;
2. predlozi: **ἐν** + dat u, **εἰς** + acc u, **ὡς** + acc ka, **ἐκ** / **ἐξ** + gen iz;
3. veznici: **εἰ** ako, **ὡς** kao, da.
4. partikule: **οὐ** (/ **οὐκ** / **οὐχ**) ne.

# ENKLITIK



**Enklitike** su nekad naglašene, nekad nenaglašene; kad su nenaglašene izgovaraju se skupa sa riječima koje im prethode.

To su:

1. neodređena zamjenica **τις** neko, **τι** nešto (u svim oblicima);
2. ind praes act gl. **εἰμι** biti i **φημι** kazivati (u svim dvosložnim oblicima);
3. neodređeni prilozi: **πού** negdje, **ποι** negdje (nekamo), **πώς**, **πή** nekako, **ποθεν** odnekud, **ποτε** nekad;
4. partikule: **γέ** *quidem*, **τέ** *-que*, **τοί** doista, **νύν** dakle, **πέρ** veoma, **πώ** još, **-δέ** (kad je dodatak deiksama i kada označava smjer kretanja).

ENKLIZA



*i*

...σ-σ-ό **ό** > ...σ-σ-ό **σ**  
ὀξύτονον

...σ-ό-σ **ό** > ...σ-ό-σ **σ**  
παροξύτονον

...σ-σ-ὴ **ό** > ...σ-σ-ὴ **σ**  
περισπώμενον

Enklitika **gubi** svoj akcenat ako stoji 1. iza oksitone, 2. iza paroksitone (ako je enklitika jednosložna), 3. iza perispomene

**pravila enklize**

*i*

...σ-ό-σ **σ-ό** > ...σ-ό-σ **σ-ό**  
παροξύτονον

Enklitika **zadržava** svoj akcent ako stoji: 1. iza paroksite (ako je enklitika dvosložna).

**pravila enklize**

*i*

...ό-σ-σ **ό** > ...ό-σ-ό **σ**  
προπαροξύτονον

...σ-σ̂-σ **ό** > ...σ-σ̂-ό **σ**  
προπερισπώμενον

Enklitika **pomjera** svoj akcenat ako stoji 1. proparoksitone, 2. properispomene.

**pravila enklize**

# k

1. Ἡ ὁμόνοιᾶ τῆς εὐδαιμονιᾶς πηγή ἐστίν. 2. Ἡ ὁμόνοιᾶ πηγὴ τῆς εὐδαιμονιᾶς ἐστίν. 3. Ἡ ὁμόνοιᾶ ἐστὶ πηγὴ τῆς εὐδαιμονιᾶς. 4. Ἡ γῆ ἐστὶ σφαῖρᾶ. 5. Ἡ γῆ σφαῖρᾶ ἐστίν. 

